

Branko Pavlović,
član Izvršnog komiteta Generali
osiguranja i predsednik Udruženja
aktuara Srbije

■ **Stručnjaci za osiguranje iz Republike Srpske su zajedno sa gostima iz Federacije Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije razmotrili savremene trendove u regionu u vezi režijskog dodatka**

Republiku Srpsku čeka promena zakonske regulative

I mao sam zadovoljstvo da budem jedan od uvodničara na okruglom stolu posvećenom režijskom dodatku koji su organizovali Agencija za osiguranje Republike Srpske i Udruženje društava za osiguranje Privredne komore Republike Srpske, 14. maja 2015. godine u Banja Luci. U Velikoj sali Privredne komore okupili su se najveći stručnjaci za osiguranje iz Republike Srpske, koji su zajedno sa gostima iz Federacije Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije razmotrili savremene trendove u regionu u vezi režijskog dodatka.

Okrugli sto je otvorio predsednik Skupštine Udruženja društava za osiguranje RS, Milomir Durmić, koji je kasnije bio i uspešan moderator diskusije.

Uvodne prezentacije su imali i direktor Agencije za osiguranje RS, Božana Šljivar, Jasminka Horvat Martinović ispred Udruženja aktuara Hrvatske, Nedim Gavranović iz Udruženja aktuara Federacije BiH i Mirela Mitrašević, kao predstavnik Udruženja aktuara Republike Srpske.

Božana Šljivar je podsetila prisutne na regulatorni okvir osiguranja u Republici Srpskoj. Struktura premije, čiji je deo režijski dodatak je nesporna, ali Zakon ne reguliše detaljnije režijski dodatak. Postoji samo jedan izveštaj o troškovima sprovođenja osiguranja, koji osiguravajuća društva kvartalno predaju Agenciji, u kome se zahteva poređenje odnosa režijskog dodatka i troškova sprovođenja. U poslednje dve godine troškovi sprovođenja na tržištu osiguranja RS su oko 50 % veći od režijskog dodatka. Ključno pitanje direktorke Šljivar, da li je tržištu osiguranja u RS potrebna izmena regulative vezane za režijski dodatak, trebalo je da dobije odgovor u daljoj diskusiji.

Jasminka Horvat Martinović je prenela iskustva iz Hrvatske, koja je zbog pristupanja Evropskoj uniji morala da usvoji regulatorni okvir Solventnost II. U hrvatskoj regulativi i aktuarskoj praksi se ne poredi režijski dodatak sa troškovima sprovođenja osiguranja. Akcenat je na kvalitetnom upravljanju portfeljom, odnosno pravilnoj alokaciji troškova kao preduslovom za to. Osnovni aktuarski princip da premija mora biti dovoljna za pokriće svih budućih troškova za štete, ali i troškova za sprovođenje osiguranja, se ne dovodi u pitanje.

Težište mog izlaganje je bilo na poređenju zakonskih rešenja vezanih za režijski dodatak iz regulative u Srbiji iz 2004. i 2014. godine. U novom Zakonu se ne zahteva da ovlašćeni aktuar daje mišljenje na Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Više se ne zahteva ni poređenje troškova sprovođenja sa režijskim dodatkom u Mišljenju ovlašćenog aktuara o finansijskim izveštajima, čime se srpsko zakonodavstvo približava normama koje važe u Evropskoj uniji. Za razliku od tradicionalnog pristupa, kada je režijski dodatak bio namenjen samo za pokriće troškova provizija, naplate i administracije društva, u komercijalnim osiguravajućim društvima deo režijskog dodatka je namenjen i profitu, odnosno dividendama akcionara.

Nedim Gavranović smatra da je ispravno režijski dodatak posmatrati dugoročno. U Federaciji BiH regulativa ne definiše precizno režijski dodatak, ali Agencija za nadzor ima pravo da reaguje ako premija nije adekvatna. Kriterijum neadekvatnosti nije propisan, tako da to može biti i nepokrivenost troškova sprovođenja režijskim dodatkom. Na ovaj način, direktnom kontrolom adekvatnosti, Agencija obezbeđuje ograničavanje prevelikog trošenja, odnosno solventnosti. Nedimov stav je da u budućnosti Agencija treba da pređe na indirektnu kontrolu adekvatnosti premije, tako što će da brine da margina solventnosti, garantni fond i tehničke rezerve budu u redu, a u tom slučaju je realno očekivati da je i premija adekvatna.

Mirela Mitrašević je iznela podatak da je racio troškova tržišta osiguranja RS u poslednjih 7 godina oko 48 %, što je jako visok procenat. Predložila je da se adekvatnost premije obezbeđuje preko rezervi za neistekle rizike, umesto poređenjem režijskog dodatka i troškova sprovođenja osiguranja.

Posle uvodnih prezentacija razvila se živa diskusija među prisutnim stručnjacima za osiguranje. Opšti zaključak je da i Republiku Srpsku uskoro čeka promena zakonske regulative, koja će s jedne strane smanjiti formalnost u propisima vezanim za režijski dodatak, ali s druge povećati odgovornost uprave društava za obezbeđenje adekvatnosti premije, s ciljem dugoročnog ispunjavanja obaveza iz ugovora o osiguranju. ■